

УДК 378.147=811.133(075.8)/(048)

Бондар Л. В.,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії, практики та перекладу французької мови, факультет лінгвістики,
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»,
lesiabond@i.ua

РЕЦЕНЗІЯ НА НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК ІГНАТЕНКО В. Д. «НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ АНОТАТИВНОГО І РЕФЕРАТИВНОГО ПЕРЕКЛАДУ ФРАНКОМОВНИХ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ СТАТЕЙ АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ»

У публікації представлено рецензію на навчальний посібник «Навчання майбутніх перекладачів анотативного і реферативного перекладу франкомовних науково-технічних статей аграрного профілю», укладений кандидатом педагогічних наук Вікторією Дмитрівною Ігнатенко для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 035 Філологія. Проаналізовано структуру та зміст рецензованої праці. Акцентовано питання доцільності його використання в процесі формування компетентності майбутніх перекладачів в анотативному і реферативному видах перекладу науково-технічних текстів аграрного профілю в межах дисципліни «Практичний курс другої іноземної (французької) мови та переклад» фахової підготовки студентів IV курсу.

Ключові слова: майбутній перекладач; анотативний і реферативний переклад; науково-технічні статті аграрного профілю; французька мова.

Бондар Л. В.,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії, практики і перекладу французького
языка, факультет лінгвістики, Національний технічний
університет України «Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»,
lesiabond@i.ua

РЕЦЕНЗИЯ НА УЧЕБНОЕ ПОСОБИЕ ИГНАТЕНКО В.Д. «ОБУЧЕНИЕ БУДУЩИХ ПЕРЕВОДЧИКОВ АННОТИРОВАННОМУ И РЕФЕРАТИВНОМУ ПЕРЕВОДУ ФРАНКОЯЗЫЧНЫХ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИХ СТАТЕЙ АГРАРНОГО ПРОФИЛЯ»

В публикации представлена рецензия на учебное пособие «Обучение будущих переводчиков аннотированному и реферативному переводу франкоязычных научно-технических статей аграрного профиля», составленное кандидатом педагогических наук Викторией Дмитриевной Игнатенко для соискателей высшего образования первого (бакалаврского) уровня специальности 035 Филология. Проанализирована структура и содержание рецензируемой работы. Акцентируется целесообразность его использования в процессе формирования компетентности будущих переводчиков в

аннотированном и реферативном видах перевода научно-технических текстов аграрного профиля в рамках дисциплины «Практический курс второго иностранного (французского) языка и перевод» профессиональной подготовки студентов IV курса.

Ключевые слова: будущий переводчик; аннотированный и реферативный перевод; научно-технические статьи аграрного профиля; французский язык.

Bondar, Lesia,

Doctor of Pedagogy, Associate Professor,
Associate Professor of the French Language Theory, Practice and
Translation Department,
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv
Polytechnic Institute»,
lesiabond@i.ua

A REVIEW OF TUTORIAL MANUAL BY VICTORIA I IHNATENKO «TEACHING ANNOTATED AND SUMMARY TRANSLATION OF SCIENTIFIC AGRARIAN FRENCH ARTICLES TO PRE-SERVICE TRANSLATORS»

This publication presents a review of the tutorial manual «Teaching annotated and summary translation of scientific agrarian French articles to pre-service translators» written by Doctor of Pedagogy Victoria I Ihnatenko for Ukrainian Bachelor students majoring in specialty 035 Philology. The structure and content of the reviewed work are analysed. The expediency of its use for building prospective translators' competence in annotated and summary translation of scientific agrarian texts within the educational discipline «A practical course of French as a second foreign language and translation studies» taught to fourth-year university students is emphasised.

Key words: pre-service translators; annotated and summary translation; scientific agrarian articles; the French language.

У зв'язку з розвитком міжнародних відносин та інтеграцією України в європейське і світове економічне співтовариство роль перекладацької діяльності стає надзвичайно важливою. В умовах

сьогодення спостерігається тенденція до диверсифікації та збільшення обсягу вимог до перекладу як професійної діяльності, що передбачає, зокрема, письмову медіацію, яка спрямована на передавання основного змісту та переказ іншомовних текстів (анотативний і реферативний види письмового перекладу). Таким чином, рецензований посібник відповідає сучасним вимогам соціального замовлення на підготовку фахівців з перекладу в галузі сільського господарства. У зв'язку з цим, актуальність і своєчасність навчального посібника «Навчання майбутніх перекладачів анотативного і реферативного перекладу франкомовних науково-технічних статей аграрного профілю», укладеного кандидатом педагогічних наук Вікторією Дмитрівною Ігнатенко для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 035 Філологія, не викликає сумнівів.

Навчальний посібник націлений на формування компетентності майбутніх перекладачів в анотативному і реферативному видах письмового перекладу наукових статей аграрного профілю в межах дисципліни «Практичний курс другої іноземної (французької) мови та переклад» фахової підготовки студентів IV курсу, одним із завдань якої є оволодіння знаннями, формування навичок та розвиток умінь у зазначених видах письмового перекладу.

Відповідно до поставленої мети рецензований посібник складається з передмови, теоретичної частини, практичної частини (блоки «Etes-vous prêts ?» та «Allons-y !»), додатків (аббревіатури, скорочення та глосарій франко-українських аграрних термінів) та списку літератури.

У теоретичній частині навчального посібника автором визначено зміст і обсяг обов'язкових для оволодіння знань, окреслено логіку й послідовність їх засвоєння студентами відповідно до вимог чинної робочої програми навчальної дисципліни. Теоретичні матеріали представлено у вигляді відповідей на найпоширеніші запитання (З чого починати? Який алгоритм роботи над текстом? Яких фраз варто уникати, а які використовувати?), бланки самоперевірки для рефлексії, практичних порад та прикладів для студентів, які хочуть оволодіти компетентністю в анотативному і реферативному видах письмового перекладу. Таким чином, належний науковий рівень викладу теоретичного матеріалу вдало поєднується з його доступністю, що дозволить студентам оволодівати ним в умовах самостійної роботи.

Авторський комплекс вправ, представлений у практичній частині рецензованого посібника, розроблений з урахуванням сучасних вимог до вправ для формування перекладацької компетентності в письмових видах перекладу, місця кожної окремої групи вправ у системі вправ, рівня володіння французькою мовою студентів, яким адресоване рецензоване видання, послідовного характеру представлення вправ та повторюваності навчального матеріалу й мовленнєвих дій. Варто відзначити, що запропонований комплекс вправ містить спеціальну групу вправ на трансдукцію / семантичне згортання, які сприяють зняттю лексичних і граматичних труднощів при анотативному і реферативному перекладах науково-технічних текстів, а також систематизації знань, формуванню навичок та розвитку вмінь, які необхідні для основних перекладацьких операцій при виконанні названих видів перекладу тексту. Така група вправ покликана підвищити ефективність підготовки студента до виконання цих видів письмового перекладу після виконання загальних груп вправ для навчання письмового перекладу, які б налаштували і зосередили студентів на їх виконання в тих умовах і за тими правилами, які необхідні для досягнення семантичної адекватності при анотативному і реферативному перекладах тексту оригіналу.

Вправи для формування компетентності в анотативному і реферативному видах перекладу розподілені за блоками. Така блокова структура, яка враховує поетапність формування компетентності в анотативному і реферативному видах перекладу, а також рівень підготовленості студентів, сприятиме позитивній мотивації, а також полегшить процес виконання вправ в умовах самостійної роботи.

Підготовчий блок (Bloc préparatif ou Etes-vous prêt?) містить підготовчі вправи, завданням яких є активізувати наявні знання та вміння, якими студенти оволоділи під час навчання на попередніх курсах і тим самим перевірити їхню готовність до виконання завдань наступного блоку. У цьому блоці авторка передбачила виконання вправ на розвиток умінь аналізувати текст оригіналу, виокремлювати найважливіші елементи тексту оригіналу та на засвоєння предметних знань і аграрної термінології, виявлення і розв'язання перекладацьких проблем.

Основний блок («Bloc éducatif ou Allons-y!») складається з трьох підблоків. Перший підблок для

формування навичок містить вправи на встановлення значень невідомих лексичних одиниць, утворення нових термінів, перенесення значень лексичних і фразеологічних одиниць, значень словосполучень, граматичних форм, стилістичних засобів, на конверсію тексту, на лексико-граматичні трансформації. У межах другого підблоку для розвитку перекладацьких умінь авторка пропонує вправи, які передбачають виконання студентами анотативного та реферативного видів письмового перекладу, умови виконання яких максимально наближені до реальних професійних умов майбутнього перекладача.

Підблок вправ для розвитку умінь редагування передбачає розвиток умінь редагувати власні переклади та розвиток умінь редагувати переклади, виконані іншими авторами. У цьому підблоці реалізуються вправи на визначення доцільності адаптації тексту перекладу, розвиток умінь відбору й відсіювання проміжних варіантів тексту перекладу, розвиток умінь аргументації та обґрунтування правильності перекладу, розвиток умінь редагування перекладу та використання зовнішніх ресурсів.

Заслугує на схвалення добір якісного навчального матеріалу. Оскільки при навчанні перекладу текст є єдиним й основним видом навчального матеріалу, він має максимально відповідати вимогам, що узгоджуються з цілями навчання. У зв'язку з цим у практичній частині рецензованого посібника використано автентичні статті поширених франкомовних наукових видань, присвячені

проблематиці таких галузей сільського господарства, як рослинництво і тваринництво. Таким чином, відібрані тексти для перекладу у складі розробленого комплексу вправ забезпечують всебічне охоплення аграрної тематики.

Доцільними в рецензованому посібнику є створені авторкою додатки з абривіатурами, скороченнями та глосарієм франко-українських аграрних термінів, які допоможуть студентам у роботі з текстами. Укладений список літератури стане в пригоді студентам та фахівцям, які мають намір поглибити й удосконалити свої знання за допомогою ознайомлення з матеріалами, дібраними за відповідною тематикою.

Рецензований посібник «Навчання майбутніх перекладачів анотативного і реферативного перекладу франкомовних науково-технічних статей аграрного профілю», призначений для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 035 Філологія, є вагомим внеском у методику навчання письмового перекладу, має високу практичну цінність для організації освітнього процесу з підготовки майбутніх перекладачів за першим (бакалаврським) рівнем. Цільовою аудиторією рецензованого посібника можуть бути студенти денної та заочної форм навчання, викладачі закладів вищої освіти, науковці, а також усі, хто зацікавлений в удосконаленні своєї перекладацької компетентності та в підготовці майбутніх перекладачів.

Отримано 12.02.2019